

Complexnummer: 527134

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Mercatorplein

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

527135, 527136, 527137

Woonplaats

Amsterdam

Gemeente

Amsterdam

Provincie

Noord-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

Mercatorplein 1 1, 1057 BX Amsterdam

Complexomschrijving

Inleiding

In 1922-1927 gerealiseerd complex Mercatorplein, bestaande uit drie (in oorsprong vier) WOONBLOKKEN met 174 ARBEIDERSWONINGEN en 51 WINKELS (bedrijfsruimten). Het complex vormt het symbolische middelpunt van het omvangrijke zogenoemde '6000-woningen plan' van Plan West. Hoofdaannemer was H. van der Schaar, directeur van de Amstels Bouwvereniging. De architectonische supervisie berustte bij de 'commissie van drie', bestaande uit de architecten J. Gratama en G. Versteeg en de directeur van de afdeling gebouwen van de Dienst Publieke Werken, A.R. Hulshoff. De architect H.P. Berlage ontwierp de stedenbouwkundige structuur en gevelwanden aan het Mercatorplein in de trant van het rationalisme met invloeden van het expressionisme. Het rechthoekige Mercatorplein is een zogenaamd 'turbineplein', waarbij de twee hoofdwegen langs elkaar schieten en het verkeer wordt rondgeleid. Het bouwbeeldhouwwerk (1927) is van de beeldhouwers J.W. Havermans, J. Polet, J. Remiëns en Th. Vos.

Het complex bevat de volgende onderdelen:

(A) WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS (Z-, ZW- en W-zijde van het plein), met inbegrip van de zuidelijke toren; Mercatorplein 1-55, Hoofdweg 303-309, Van Spilbergenstraat 158-166, Jan Evertsenstraat 137 (monumentnummer 527135).

(B) WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS (NW-zijde van het plein): Hoofdweg 311-319, Jan

Evertsenstraat 144 (monumentnummer 527136).

(C) WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS (O-zijde van het plein); Mercatorplein 2-32, Jan Evertsenstraat 133-135, Cabralstraat 42 (monumentnummer 527137).

NB. De bebouwing van de noordwand van het Mercatorplein, waaronder de noordelijke toren, is gereconstrueerd en wordt niet van rijkswege beschermd (de toren werd in 1961 afgebroken en in 1996-1997 gereconstrueerd). De twee oorspronkelijk bij de pleininrichting behorende kiosken naar ontwerp van Berlage zijn afgebroken.

Omschrijving

De bebouwing aan het Mercatorplein (147x85.5 m) werd stedenbouwkundig en architectonisch als samenhangend geheel ontworpen. Het plein wordt omzoomd door winkels op de begane grond die aan overdekte galerijen of onder uitstekende luifels zijn geplaatst. Boven de winkels liggen de etagewoningen. De blokken hebben drie woonlagen boven winkels; bij de poorten is er één woonlaag en een kapverdieping. Soms is er sprake van een zolderlaag. De zuidelijke toren heeft drie extra verdiepingen en een zolder. De blokken in het midden van de lange pleinwanden zijn iets hoger dan de hoekbebouwing. De gevels zijn teruggeplaatst waardoor het plein optisch wordt verruimd, en voorzien van drie reeksen aaneengeschakelde balkons. Dit in tegenstelling tot de hoekbebouwing, die een strenge erkergeleding heeft en arcades op zware pijlers, die op hun beurt contrasteren met de lange schaduwzijde onder de luifels, die de basis van de terugliggende gevels vrijwel onzichtbaar maakt. De ten opzichte van elkaar gespiegelde korte pleinwanden zijn asymmetrisch vormgegeven. De twee poortgebouwen met de ca. 35 meter hoge toren - in oorsprong beide in de zichtlijn van de Hoofdweg geplaatst - liggen terug, waardoor de noord- en zuidgevel juist naar voren lijken te komen. Bij de optische aansluiting op de Jan Evertsenstraat, is het straatprofiel versmald. Gemetselde gevels in rode, bruine en bruingele baksteen in afwisselend koppen- en strekkenverband of in kruisverband en gebruik van natuursteen en graniet en gewapend beton met grove afwerkingslaag. De rechte gevelbeëindiging bij de platte daken is afgewerkt met zwart geglazuurde afdekkannen. De hijsbalken hebben deels het oorspronkelijke smeedijzeren ornament in de vorm van een dubbele voluut. De portiek-etagewoningen zijn geschakeld rond een gezamenlijk trappenhuis. Bij de binnenwanden werd beton toegepast; bij de buitenmuren werd baksteen toegepast.

Waardering

Rondom een turbineplein gegroepeerd woon/winkelcomplex naar ontwerp van H.P. Berlage uit de jaren-20 van de 20ste eeuw van algemeen belang vanwege de stedenbouwkundige- en cultuur- en architectuurhistorische waarde, alsmede vanwege de typologische- en ensemblewaarde als zeldzaam voorbeeld van een geïntegreerde grootstedelijke aanleg van wonen, werken en verkeer in een voor de bouwtijd kenmerkende zakelijk-expressionistische trant. Tevens van groot belang in het oeuvre van H.P. Berlage, die hiermee zijn ideaal van het 'volksplein voor de moderne stad' benaderde, en wegens ensemblewaarde als essentieel onderdeel en symbolisch middelpunt van Plan West van Amsterdam.

Monumentnummer*: 527135

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 8 december 2003
Kadaster deel/nr: 82977/61

Complexnummer

527134

Complexnaam

Mercatorplein

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	1	1	1057 BX	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	A	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	35		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	25		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	27		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	29		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	31		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	33		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	39		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	37		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	21		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	41		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	43		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	45		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	47		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	49		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	23		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	19		1057 BZ	Amsterdam		
Mercatorplein	53		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	15		1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	5	3	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	5	2	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	5	1	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	5	H	1057 BX	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	3	3	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	3	2	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	3	1	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	3	H	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	1	3	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	1	2	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	1	H	1057 BX	Amsterdam		
Hoofdweg	309	3	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	309	2	1057 CZ	Amsterdam		
Mercatorplein	51		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	55		1057 CA	Amsterdam		
Hoofdweg	309	H	1057 CZ	Amsterdam		
Mercatorplein	91		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	119		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	117		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	115		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	113		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	111		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	109		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	107		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	105		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	103		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	101		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	99		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	97		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	95		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	93		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	89		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	57		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	71		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	59		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	61		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	63		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	65		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	67		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	69		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	73		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	87		1057 CA	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	75		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	77		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	79		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	81		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	83		1057 CA	Amsterdam		
Mercatorplein	85		1057 CA	Amsterdam		
Hoofdweg	309	1	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	307	3	1057 CZ	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	B	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	7	H	1057 BX	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	E	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	D	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	C	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	B	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	A	1057 RR	Amsterdam		
Mercatorplein	7	2	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	7	3	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	11	3	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	11	2	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	11	1	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	11	H	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	9	1	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	9	H	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	7	1	1057 BX	Amsterdam		
Mercatorplein	9	2	1057 BX	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	G	1057 RR	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	J	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	C	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	D	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	E	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	F	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	G	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	H	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	K	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	9	3	1057 BX	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	L	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	M	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	N	1057 BV	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Jan Evertsenstraat	137	P	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	R	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	137	S	1057 BV	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	F	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	H	1057 RR	Amsterdam		
Hoofdweg	307	2	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	303	H	1057 CZ	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	164	2	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	164	3	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166		1057 RR	Amsterdam		
Mercatorplein	13	A	1057 BX	Amsterdam		
Hoofdweg	307	H	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	307	1	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	303	1	1057 CZ	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	164	H	1057 RR	Amsterdam		
Hoofdweg	303	2	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	303	3	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	305	H	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	305	1	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	305	2	1057 CZ	Amsterdam		
Hoofdweg	305	3	1057 CZ	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	164	1	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	162	3	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	K	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	158	2	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	L	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	M	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	N	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	166	P	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	158	H	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	158	1	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	158	3	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	162	2	1057 RR	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	160	H	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	160	1	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	160	2	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	160	3	1057 RP	Amsterdam		
Van Spilbergenstraat	162	H	1057 RR	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Van Spilbergenstraat	162	1	1057 RR	Amsterdam		
Mercatorplein	121		1057 CA	Amsterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Sloten Noord-Holland	C	10429	A9	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A16	
Sloten Noord-Holland	C	11202	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A12	
Sloten Noord-Holland	C	11148	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10525	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11146	A6	
Sloten Noord-Holland	C	10760	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11704	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A14	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A18	
Sloten Noord-Holland	C	11704	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A6	
Sloten Noord-Holland	C	10760	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10525	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11148	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A20	
Sloten Noord-Holland	C	11202	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10481	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11146	A5	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A17	
Sloten Noord-Holland	C	11202	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A19	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A13	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A8	
Sloten Noord-Holland	C	11704	A4	
Sloten Noord-Holland	C	11146	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A15	
Sloten Noord-Holland	C	10525	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A21	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A10	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10481	A2	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Sloten Noord-Holland	C	10429	A7	
Sloten Noord-Holland	C	10481	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A11	
Sloten Noord-Holland	C	11146	A4	
Sloten Noord-Holland	C	11202	A4	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10429	A5	
Sloten Noord-Holland	C	11704	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10525	A4	
Sloten Noord-Holland	C	10481	A4	
Sloten Noord-Holland	C			7318
Sloten Noord-Holland	C			7316
Sloten Noord-Holland	C			7319
Sloten Noord-Holland	C			7331
Sloten Noord-Holland	C			7323
Sloten Noord-Holland	C			7334

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS aan de zuidwestzijde van het Mercatorplein, onderdeel van het complex Mercatorplein.

Omschrijving

Woonblok op een uit rechthoeken samengesteld en geschakeld L-vormig grondplan, aaneengesloten gelegen aan de zuid- en westzijde van het Mercatorplein. In het ZW vormt het poortgebouw met hoge toren de verbinding tussen beide hoofdvleugels. Aan de zuidzijde van het plein bevindt zich een U-vormig bouwblok met nagenoeg identieke dwarsarmen of zijvleugels aan de Hoofdweg en de Van Spilbergenstraat. Front aan het Mercatorplein met vier bouwlagen en acht traveeën brede zijvleugels - benevens een tweetal prismatisch (tweezijdig) uitgebouwde erkers - met vijf bouwlagen onder plat dak. In rode baksteen gemetselde gevels op donker trasraam en plint met ruw behakte blokken natuursteen en met delen in gewapend beton met grove afwerkingslaag. Gevels aan de Hoofdweg, Mercatorplein en Van Spilbergenstraat met respectievelijk drie, zeven en één prismatisch uitgebouwde erker over drie of vier verdiepingen en met inbegrip van die erkers respectievelijk met 15, 21 en 10 traveeën. De erkers aan de pleinzijde hebben vensters aan weerszijden en schuiframen, de vensters aan de straatzijden hebben overwegend dubbele draairamen. Toegangen in portieken onder zware ondiepe luifel. Vensters met dubbele draairamen of gelede schuiframen of vijfuits gelede brede vensterpartijen en kleine vierkante vensters. Aan het Mercatorplein bevindt zich een galerij met zware gemetselde pijlers op natuurstenen basement en bij de hoeken afgeschuinde bovenzijde in gewapend beton met grove pleisterlaag en met meander en figuratief bouwbeeldhouwwerk op de linkerhoek. Aaneengesloten en teruggezette serie winkels met puien met vier bovenlichten en toegangsdeuren. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

poortgebouw heeft een hoge afgeknotte onderdoorgang met lagere voetgangerspoorten aan weerszijden en met hoge verdieping met driezijdige erker aan voor- en achterzijde, onder dwars en steil zadeldak met blauwgrijze pannen en met lage, drie vensters brede dakkapel. Rechts de acht lagen hoge toren en smalle opbouw onder platte daken met eenvoudige vensters aan de benedenzijde en grote vierkante- of paarsgewijs geplaatste smalle- of drievoudig gelede vensters in de bovenbouw. Aan de achterzijde is een smaller deel van de toren hoger opgetrokken met aan weerszijden drie kleine balkons in de oksels. Verticale accentuering in het metselwerk op de hoeken. In de onderdoorgang bevinden zich enkele vensteropeningen. Aan de westzijde van het plein bevindt zich een langgerekt bouwblok onder platte daken met hoger en terugliggend middendeel met gevels in bruingele baksteen en vijf bouwlagen, geflankeerd door risalerend bouwdeel in rode baksteen met vier bouwlagen. Geheel links vormt een lager bouwvolume onder zadeldak met pannen de aansluiting met het poortgebouw; geheel rechts bevindt zich een hogere en gelede hoekbebouwing. De risalerende delen hebben een galerij met winkels en drie tweezijdige erkens over drie verdiepingen met vensters aan weerszijden. Verder figuratief bouwbeeldhouwwerk op de hoeken boven de galerij. Het negen traveeën brede middendeel heeft winkels op de begane grond onder brede luifel en woningen met geschakelde balkons op drie verdiepingen met balkondeuren en vensters en hekwerken met tweezijdig uitkragend accent. Vijfde bouwlaag met tweeruits en zeszijdige vensters. Boven de luifel bevindt zich (in oorsprong) bouwglas ter verlichting van de winkelruimtes. Rechts de hogere en ten opzichte van het plein terugezette, maar ten opzichte van de Jan Evertsenstraat vooruitgeschoven hoekbebouwing met vierkante 'toren' van zes bouwlagen onder plat dak en met in totaal vier tweezijdig uitgebouwde erkens met vensters en met galerij op zware pijlers op natuurstenen basementen met bovenzijde in gewapend beton met grove pleisterlaag. Decoratief metselwerk op de afgeschuinde hoeken en in het fries onder de gevelbeëindiging. Lager driezijdig bouwvolume in de oksel aan de pleinzijde en zeer ondiep volume over vijf bouwlagen en met vier smalle vensters op de overgang met de aansluitende bebouwing aan de Jan Evertsenstraat. Verder kleine tweeruits vensters onder de gevelbeëindiging. Hijsbalken met dubbele en gekrulde metalen elementen ter decoratie.

Waardering

Zuidwestelijk pleinbebouwing met arbeiderswoningen, winkels en poortgebouw naar een ontwerp van H.P. Berlage uit de jaren-20 van de 20ste eeuw van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde, alsmede vanwege de typologische- en ensemblewaarde als beeldbepalend en essentieel onderdeel van het complex Mercatorplein.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)
Winkel (G)

Functie

Woonhuis
Winkel (G2)

Monumentnummer*: 527136

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 8 december 2003
Kadaster deel/nr: 82977/53

Complexnummer
527134

Complexnaam
Mercatorplein

*Woonplaats**
Amsterdam

*Gemeente**
Amsterdam

*Provincie**
Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Jan Evertsenstraat	144		1056 EK	Amsterdam		De Baarsjes
Jan Evertsenstraat	144	A	1056 EK	Amsterdam		De Baarsjes
Hoofdweg	311		1056 CM	Amsterdam		De Baarsjes
Hoofdweg	313		1056 CM	Amsterdam		De Baarsjes
Hoofdweg	315		1056 CM	Amsterdam		De Baarsjes
Hoofdweg	317		1056 CM	Amsterdam		De Baarsjes
Hoofdweg	319		1056 CM	Amsterdam		De Baarsjes

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Sloten Noord-Holland	L	3194	A5	
Sloten Noord-Holland	L	3163	A4	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A3	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A6	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A2	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A8	
Sloten Noord-Holland	L	3163	A1	
Sloten Noord-Holland	L	3163	A2	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A4	
Sloten Noord-Holland	L	3163	A3	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A7	
Sloten Noord-Holland	L	3194	A1	
Sloten Noord-Holland	L			2505
Sloten Noord-Holland	L			2502

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS gelegen aan de noordwestzijde van het Mercatorplein, onderdeel van het complex Mercatorplein.

Omschrijving

Woonblok op samengesteld rechthoekig grondplan. Deze hoekbebouwing aan de Jan Evertsenstraat is teruggezet ten opzichte van het plein en vooruitgeschoven ten opzichte van genoemde straat. Vierkante 'toren' van zes bouwlagen onder plat dak en met in totaal vier tweezijdig uitgebouwde erkers met vensters en op galerij met zware gemetselde pijlers op natuurstenen basement en met bovenzijde in gewapend beton met grove afwerkingslaag. Decoratief metselwerk in verticale kepering op de afgeschuinde hoeken en in het fries onder de gevelbeëindiging. Lager driezijdig bouwvolume in de oksel met de bebouwing aan de Hoofdweg en zeer ondiep bouwvolume over vijf bouwlagen en met vier smalle vensters op de overgang met de aansluitende bebouwing aan de Jan Evertsenstraat. Verder tweeruits vensters onder de gevelbeëindiging. Vleugel aan de Hoofdweg met vijf bouwlagen onder plat dak met voorgevel met lagere vierzijdige hoekerkers waartussen gevelvlak van acht traveeën met venster met dubbele draairamen en vijfuits vensterpartijen en kleine vierkante vensters onder de hijsbalken. De toegangen bevinden zich in twee portieken onder ondiepe luifel.

Waardering

Aaneengesloten woonblok als pleinbebouwing met arbeiderswoningen en winkels naar een ontwerp van H.P. Berlage uit de jaren-20 van de 20ste eeuw van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische, alsmede vanwege de typologische- en ensemblewaarde als essentieel en beeldbepalend onderdeel van het complex Mercatorplein.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)
Winkel (G)

Functie

Woonhuis
Winkel (G2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527137

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 8 december 2003
Kadaster deel/nr: 82977/47

Complexnummer

527134

Complexnaam

Mercatorplein

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	2		1057 CB	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	133	H	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	12	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	4	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	4	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	4	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	6	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	6	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	6	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	8	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	8	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	8	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	10	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	10	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	10	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	12	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	12	2	1057 CB	Amsterdam		
Cabralstraat	42	3	1057 CH	Amsterdam		
Mercatorplein	14	H	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	14	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	14	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	14	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	16	H	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	16	1	1057 CB	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	16	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	16	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	18	H	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	18	1	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	18	2	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	18	3	1057 CB	Amsterdam		
Mercatorplein	10	H	1057 CB	Amsterdam		
Cabralstraat	42	2	1057 CH	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	133	1	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	24	3	1057 CC	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	133	2	1057 BV	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	133	3	1057 BV	Amsterdam		
Mercatorplein	20	H	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	20	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	20	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	20	3	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	22	H	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	22	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	22	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	22	3	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	24	H	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	24	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	24	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	26	H	1057 CC	Amsterdam		
Cabralstraat	42	1	1057 CH	Amsterdam		
Mercatorplein	26	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	26	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	26	3	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	28	H	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	28	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	28	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	28	3	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	30	H	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	30	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	30	2	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	30	3	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	32	1	1057 CC	Amsterdam		
Mercatorplein	32	2	1057 CC	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Mercatorplein	32	3	1057 CC	Amsterdam		
Jan Evertsenstraat	135		1057 BV	Amsterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Sloten Noord-Holland	C			10381
Sloten Noord-Holland	C			11835
Sloten Noord-Holland	C			10060
Sloten Noord-Holland	C			11836
Sloten Noord-Holland	C			10003
Sloten Noord-Holland	C			10002
Sloten Noord-Holland	C			11834
Sloten Noord-Holland	C			11838
Sloten Noord-Holland	C			7270
Sloten Noord-Holland	C			9543
Sloten Noord-Holland	C			11837
Sloten Noord-Holland	C	12238	A1	
Sloten Noord-Holland	C	12238	A2	
Sloten Noord-Holland	C			10231
Sloten Noord-Holland	C	10244	A2	
Sloten Noord-Holland	C			10232
Sloten Noord-Holland	C	10244	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A1	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A2	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A3	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A4	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A5	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A6	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A7	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A8	
Sloten Noord-Holland	C	10907	A9	
Sloten Noord-Holland	C	11965	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11965	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11965	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11965	A4	
Sloten Noord-Holland	C	11964	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11964	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11964	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11964	A4	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Sloten Noord-Holland	C	11900	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11900	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11900	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11900	A4	
Sloten Noord-Holland	C	11901	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11901	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11901	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11901	A4	
Sloten Noord-Holland	C	11899	A1	
Sloten Noord-Holland	C	11899	A2	
Sloten Noord-Holland	C	11899	A3	
Sloten Noord-Holland	C	11899	A4	
Sloten Noord-Holland	C			12193

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

WOONBLOK met ARBEIDERSWONINGEN en WINKELS aan de oostzijde van het Mercatorplein, onderdeel van het complex Mercatorplein.

Omschrijving

Langgerekt woonblok met arbeiderswoningen en winkels op rechthoekige grondplannen, met hoger en terugliggend middendeel met gevels in bruingele baksteen en met vijf bouwlagen, geflankeerd door risalerende bouwvolumen in rode baksteen met vier bouwlagen. Het risalerende linkerdeel heeft aan de pleinzijde een galerij met zware gemetselde pijlers waarop gewapend betonnen bovenzijde met grove bepleistering en met meander en figuratief bouwbeeldhouwwerk, winkels, en op het gevelvlak drie tweezijdige erkers over drie verdiepingen met vensters aan weerszijden en met schuiframen en accentueringen in het metselwerk op de afgeschuinde hoeken. De gevel aan de Jan Evertsenstraat vormt de pendant van de tegenoverliggende voorsprong en heeft eveneens een afgeschuinde hoek en vensters met dubbel draairaam. Driezijdige erker in de oksel van de hogere aansluiting met de overige bebouwing aan de Jan Evertsenstraat. Het negen traveeën brede middendeel heeft winkels op de begane grond onder brede luifels en woningen met geschakelde balkons op drie verdiepingen met balkondeuren en vensters en hekwerken tussen lage scheidingsmuren en met tweezijdig uitkragend accent, met sierlijk (in oorsprong) smeedijzeren ornament. Vijfde bouwlaag met tweeruits en zeszijdige vensters. Boven de luifel bevindt zich een vrijwel doorlopend fries met matglazen raamvulling (in oorsprong bouwglas). Het risalerend rechterdeel heeft een dito galerij aan de pleinzijde met winkels en drie tweezijdige erkers over drie verdiepingen met vensters aan weerszijden en met schuiframen. Accentueringen in het metselwerk op de afgeschuinde hoeken. De gevel aan de Cabralstraat maakt een voorsprong met afgeschuinde hoeken met venster en met breed tussenliggend venster met twee gekoppelde dubbele draairamen. Dergelijk venster eveneens links van de getrapte aansluiting met de overige bebouwing in de Cabralstraat. De risalerende delen hebben een sokkelzone in donkere baksteen waarboven

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorlopende gepleisterde gevelband.

Waardering

Aaneengesloten woonblok als pleinbebouwing met arbeiderswoningen en winkels naar een ontwerp van H.P. Berlage uit de jaren-20 van de 20ste eeuw van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde, alsmede vanwege de typologische- en ensemblewaarde als essentieel en beeldbepalend onderdeel van het complex Mercatorplein.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)
Winkel (G)

Functie

Woonhuis
Winkel (G2)